

обов'язковим є екстенсивний шлях розв'язання проблеми, тобто через збільшення площ під багаторічними травами в Україні та на її Півдні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Капштик М. В. Грунтозахисні технології як передумова органічного землеробства / М. В. Капштик, О. В. Демиденко // Агроекологічний журнал. – 2011. – № 2. – С. 52-58.
2. Петриченко В. Ф. Агробіологічні підходи до інтенсифікації польового кормовиробництва в Україні / В. Ф. Петриченко, Н. Я. Гетман, Г. П. Квітко // Корми і кормовиробництво. – 2008. – Вип. 60. – С. 3-13.
3. Нагайчук В. В. Основні резерви зниження витрат сільськогосподарського підприємства / В. В. Нагайчук, Т. В. Порицька // Наука й економіка. – 2012. – № 1 (25). – С. 146-149.
4. СССР. Сільське господарство [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://slovari.yandex.ru/~книги/БСЭ/Кормовые>
5. Чмирь С. М. Зміни у структурі посівних площ в Україні / С. М. Чмирь // Вісник аграрної науки. – 2007. – № 6. – С. 70-72.
6. Кыргас А. О теоретических основах возделывания люцерны на кислых почвах // Луговое хозяйство: Научн. труды / Эстонский НИИ земледелия и мелиорации. – Таллінн, 1974. – В. 23. – С. 67-79.
7. Люцерна [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://termocont.ru/lyucerna.html>

УДК 330.342:631

МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ПТАХІВНИЦТВА

Шабатура Т.С. - викладач, Одеський ДАУ

Постановка проблеми. Неоднозначний і складний трансформаційний характер посткризової економіки України диктує нестабільні та динамічні умови функціонування підприємницької ланки в середовищі постійного існування загроз його ефективній фінансовій діяльності та розвитку. Саме тому механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства потребує дослідження нових підходів корінного перетворення системи захисних реакцій економічного суб'єкта, спрямованого на досягнення стійкого функціонування фінансової системи підприємства в нестабільних умовах конкурентного середовища.

Стан вивчення проблеми. Наукові інтереси видатних учених - аграрників Дем'яненка М.Я., Саблука П.Т., Гришовой І.Ю., Бланка А.И. та Барановського О.І. перетинаються із розглядом проблем, що стосуються управління фінансовою безпекою аграрних підприємств [1-5]. Проте, у зазначених працях не досліджувалися особливості побудови та функціонування механізму реалізації фінансової безпеки підприємств галузі птахівництва.

Завдання та методика досліджень. Метою дослідження статті є визначення складових механізму реалізації фінансової безпеки підприємств галузі птахівництва. Досягнення даної мети відбувається шляхом теоретичного аналізу і узагальнення, зважаючи на проблеми практичного характеру, що існують у цій сфері.

Результати досліджень. Фінансова безпека є складовою загальної економічної безпеки підприємства, де економічна безпека характеризує стан найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів для запобігання загрозам та забезпечення стабільного функціонування підприємства в даний час і в майбутньому. Сутність фінансової безпеки полягає у наявності такого його фінансового стану, який характеризується: збалансованістю та якістю фінансових інструментів, технологій і послуг; стійкістю до загроз; здатністю підприємства забезпечувати реалізацію фінансових інтересів, місії і завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів; а також спрямованістю на ефективний і сталий розвиток [6].

Аналіз наукових досліджень дозволяє зробити висновок щодо особливих характеристик фінансової безпеки підприємства та запропонувати власне її трактування: фінансова безпека підприємства - це система методів і принципів управління фінансовими потоками підприємства, які спрямовані на попередження, подолання фінансових загроз підприємства та забезпечення реалізації фінансових інтересів його власників. Ураховуючи це, механізм реалізації фінансової безпеки, на нашу думку, повинен формуватися через призму управління фінансовими потоками шляхом використання певних принципів, фінансових інструментів і важелів, фінансових методів, інформаційного й правового забезпечення, що дозволить досягти основні фінансові цілі підприємства, які передбачають зростання його ринкової вартості.

Реалізація фінансової безпеки неможлива без існування на підприємстві спеціальних органів, діяльність яких передбачає створення організаційно-економічної структури для виконання таких завдань:

1. організація збору інформації задля забезпечення ефективного механізму фінансової безпеки через систему управління його фінансовими потоками, здійснення постійного моніторингу за станом фінансової діяльності підприємства, а також факторів внутрішньої та зовнішнього фінансового середовища функціонування;

2. аналіз фінансової безпеки підприємства шляхом поглибленого аналізу його структурних підрозділів, найвагоміших сторін фінансової безпеки та господарських операцій, визначення ступеня залежності реалізації пріоритетних фінансових інтересів підприємства від деструктивного впливу окремих факторів внутрішнього та зовнішнього фінансового середовища;

3. планування заходів забезпечення фінансової безпеки підприємства, що пов'язано з розробкою поточних і довгострокових програм, оперативних бюджетів щодо забезпечення захисту основних фінансових інтересів від впливу загроз внутрішнього та зовнішнього середовища існування підприємства на основі розробки стратегії функціонування його фінансової безпеки;

4. розробка системи заохочення реалізації прийнятих рішень стосовно управління фінансовою безпекою підприємства, що передбачає використання системи санкцій і заохочень менеджерів за невиконання або виконання вста-

новлених основних фінансових показників, планових завдань і фінансових нормативів щодо забезпечення фінансової безпеки підприємства;

5. здійснення якісного контролю за виконанням прийнятих рішень стосовно забезпечення фінансової безпеки, що пов'язано зі створенням систем контролю за здійсненням прийнятих управлінських рішень щодо забезпечення фінансової безпеки підприємства, розподіл цих контрольних зобов'язань між менеджерами, визначенням низки контрольних показників і періодів, а також оперативним реагуванням на отримані результати контролю.

Важливою складовою механізму реалізації фінансової безпеки підприємства є нормативно-правове забезпечення для проведення постійного управління та контролю за процесами фінансової безпеки, за яких можливе досягнення стійкого фінансового стану підприємства та максимальне нарощення його ринкової вартості. Нормативно-правове забезпечення включає: закони, постанови, державні нормативні акти; нормативи, стандарти; П(С)БО; внутрішні правила ФБП.

Методичний апарат може включати такі методи та прийоми, за допомогою яких здійснюється обґрунтування та контроль за виконанням управлінських рішень щодо забезпечення фінансової безпеки підприємства у сфері управління фінансовими потоками: потоковий підхід, структурний метод, порівняльний аналіз, аналіз фінансових коефіцієнтів, балансовий метод, інші фінансові методи.

До складу фінансових інструментів механізму реалізації фінансової безпеки, що визначають його фінансові відносини, можна віднести: кредитні інструменти (векселя, кредитні угоди та ін.); платіжні інструменти (чеки, платіжні доручення, акредитиви, ін.); інструменти інвестування (інвестиційні сертифікати, акції, ін.); депозитні інструменти (депозитні сертифікати, депозитні угоди, ін.); інструменти страхування (страховий поліс, страхова угода, ін.); інші фінансові інструменти.

Основу формування системи фінансової безпеки підприємства складає чітка ідентифікація цілей і задач, які взаємопов'язані між собою, об'єкти, функції управління та внутрішні механізми забезпечення фінансової безпеки.

Зміст системи фінансової безпеки, в першу чергу обумовлюється його головними та пріоритетними фінансовими інтересами, які є домінантами в економічній системі, оскільки від їх успішної реалізації залежить ефективність функціонування всього підприємства. До них відносяться: максимізація ринкової вартості підприємства, інноваційний рівень його фінансової діяльності, зростання рівня рентабельності фінансових потоків, фінансова стабільність підприємства, достатній обсяг формованих фінансових потоків, які в процесі функціонування підприємства потребують захисту.

Не менш важливою вихідною передумовою побудови цієї системи є прояв загроз реалізації основних фінансових цілей підприємства, від точності ідентифікації яких та оцінки рівня можливого фінансового збитку залежить ефективність усієї фінансової безпеки підприємства. Основними з них є: зниження ринкової вартості підприємства через зниження ефективності формування та руху фінансових потоків шляхом застарівання використовуваних фінансових інструментів та технологій, зниження чистого прибутку з розрахунку на одиницю використовуваних власних фінансових ресурсів, зниження рівня плато-

спроможності, фінансової стійкості, незбалансованість грошових потоків, недостатня гнучкість і зниження об'єму власних фінансових ресурсів, формованих із внутрішніх джерел підприємства.

Система управління фінансовою безпекою підприємств підпорядковується головній цільовій установці – досягнення стійкого фінансового зростання підприємства, у процесі реалізації якого необхідне вирішення таких задач, а саме: впровадження в фінансову діяльність підприємства сучасних інструментів, технологій тощо; забезпечення зростання чистого прибутку, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства; забезпечення підприємства необхідним об'ємом власних фінансових ресурсів.

У контурах системи фінансової безпеки визначаються об'єкти управління, які конкретизуються залежно від цілей і задач управління фінансовою безпекою, що покликані захищати фінансові інтереси підприємства і які представлені фінансовими інноваціями, прибутком, грошовими потоками, структурою фінансових активів, фінансовими потоками в матеріальній, нематеріальній, фінансовій формі та джерелами їх формування.

Реалізація механізму фінансової безпеки підприємств, що висуває ряд актуальних завдань щодо зниження витрат, збільшення доходів, мінімізації фінансових ризиків, підтримки конкурентоспроможності продукції та ринкових позицій, нарощення масштабів виробництва тощо природно залежить від фінансового забезпечення життєвого циклу підприємства, потенціалу використання його можливостей і конкурентних переваг, які формують фінансові інновації. Переосмислення підходів до механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства потребує створення усучаснених фінансових інструментів, до яких, на наш погляд, можна віднести потокові підходи фінансового забезпечення розвитку аграрного виробництва, які отримують усе більшого розповсюдження в сучасній аграрній науці та набувають широкої практичної реалізації в процесі управління фінансовими потоками підприємств і встановлення фінансової архітектури АПК. Ураховуючи інноваційні засади поточкових підходів щодо обґрунтування фінансового забезпечення розвитку підприємств, вважаємо, що: по-перше, реалізація механізму фінансової безпеки зорієнтована на процес управління фінансовими потоками; по-друге: встановлює сприятливий фінансовий клімат, як систему нормативних та економічних умов здійснення фінансової діяльності автономними суб'єктами господарської діяльності, що істотно впливають на рівень доходності та ризику, створюючи контури функціонування фінансових потоків; по-третє: забезпечує впорядкований рух фінансових ресурсів, що відповідає меті та критеріям їх формування в умовах економічної невизначеності та специфічних особливостях функціонування галузі.

Ефективність фінансового забезпечення діяльності підприємства залежить від: зростання рентабельності фінансових потоків, що нерозривно пов'язане з управлінням формування прибутку підприємства; управління фінансовою стабільністю, що прямо залежить від структури формування джерел фінансових потоків і фінансового потенціалу; оптимізації матеріальних і нематеріальних складників фінансових потоків, що повинно передбачати диференційний підхід до вибору фінансування оборотного та необоротного капіталу підприємства, і тим самим визначає фінансову стійкість і платоспроможність підпри-

емства; оптимізації розміру грошових потоків, оскільки вони за своєю функціональною значимістю покликані визначати рівень готовності підприємства погасити свої фінансові зобов'язання, впливати на розмір інвестованого капіталу в оборотні активи, а також характеризують інвестиційний потенціал підприємства.

Вирішальним чинником у функціонуванні операційної та фінансової діяльності підприємства виступає формування фінансових потоків, основною метою яких є задоволення потреб підприємства у забезпеченні необхідного об'єму фінансових активів, а також підвищення ефективності діяльності підприємства через оптимізацію їх структури. Оскільки забезпечення підприємства необхідним обсягом фінансових ресурсів виступає головним чинником зміцнення фінансового потенціалу підприємства, то до одних із пріоритетних фінансових інтересів підприємств птахівництва можна віднести й формування достатнього обсягу фінансових потоків. Реалізація даного інтересу в підприємствах птахівництва можлива шляхом розробки механізму формування фінансових потоків, який буде адаптований до наявних потреб у необхідному обсязі фінансових ресурсів і специфічних особливостей середовища функціонування підприємства.

Отже, механізм реалізації фінансової безпеки підприємств птахівництва можна представити у такому вигляді (рис.1)

Висновки та пропозиції. Таким чином, в основу функціонування механізму фінансової безпеки підприємств птахівництва покладено поєднання ресурсної та вартісної концепції, де фундаментальною складовою вартісно-орієнтованої концепції розвитку виступає модель формування ринкової вартості фінансових потоків підприємства.

Механізм реалізації фінансової безпеки представляє собою системне поєднання певних фінансових інструментів, важелів, методів та інформаційно-аналітичного забезпечення, що об'єктивно функціонують як економічні закономірності для досягнення та захисту фінансових інтересів підприємства.

Перспектива подальших досліджень. Таким чином, на сьогоднішній день механізм реалізації фінансової безпеки підприємств птахівництва необхідно будувати на основі поєднання ресурсної та вартісної концепції, де фундаментальною складовою вартісно-орієнтованої концепції розвитку виступає модель формування ринкової вартості фінансових потоків підприємства.

Визначені в статті особливості формування та реалізації механізму фінансової безпеки підприємств є перспективними у подальших наукових дослідженнях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Дем'яненко М.Я. Проблемні питання державної політики фінансової підтримки сільського господарства./ М.Я.Дем'яненко// Економіка АПК. 2011.-№7.-С.67-72
2. Саблук П.Т.Лузан Ю.Я. Основні напрями удосконалення державної аграрної політики в Україні /П.Т.Саблук// Економіка АПК -2011. - № 5. – С.3-17.
3. Гришова І.Ю. Аналітичне забезпечення поточкових підходів до управління фінансовими ресурсами молокопереробних підприємств АПК / І.Ю. Гри-

- шова // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал.- с.101-104.
4. Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью / И.А. Бланк. – К. : Изд-во "Никацентр", Эльга, 2004. – 784 с.
 5. Барановський О.І. Фінансова безпека / О.І. Барановський; Ін-т екон. Прогнозування. – К. : Вид-во "Фенікс", 1999. – 338с.
 6. Біломістна І.І. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств промислових підприємств / І.І. Біломістна, В.Є. Горечко // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал - 6'2012[32]. - с. 305-307.

УДК: 331.101

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕРЕЖНИХ КОРПОРАТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Шапошников К.С. – д.е.н., доцент, Херсонський ДУ

Постановка проблеми. Одним із найбільш важливих, хоча й не помітних на перший погляд підсумків минулого століття стала можливість ведення бізнесу на основі прямих рівноправних зв'язків усіх з усіма. Такий спосіб організації взаємодії у економічній та багатьох інших науках одержав назву мережі.

Мережний спосіб ведення бізнесу дозволяє діяти без урахування природжених або набутих статусів і обов'язкової участі бюрократичних структур, а також набагато швидше, ніж при використанні традиційної системи опосередкованих відносин. Фактично мережа звільняє економічних агентів від багатьох соціально-політичних та економічних обмежень, генеруючи таким чином вагомий приріст дієздатності. Сьогоднішня загальнодоступність мережних взаємин і ступінь відповідної інституціональної свободи від просторово-тимчасових обмежень забезпечені досягненнями в сфері інтернет- і нано-технологій, нової енергетики, а також генної інженерії. У зв'язку з цим сучасним економічним агентам, незалежно від сфери діяльності, необхідно шукати нові джерела конкурентних переваг.

Стан вивчення проблеми. Проблеми пошуку нових форм (віртуальних, креативних, мережних) організації бізнесу висвітлені у працях Й.Ханса, А.Павлуцького, Р.Патюреля, В.Тарасова, Я.Квача, О.Редькіна [1; 3 - 7]. Хоча названі вчені є представниками різних наукових шкіл, усі вони погоджуються з думкою про те, що епоха завжди прихильного клієнта завершилася, тому всім економічним агентам необхідно проектувати таку архітектуру організації бізнесу, яка б найповніше задовольнила постійно зростаючі потреби споживачів.

Отже, дана стаття має на меті обґрунтування особливостей функціонування мережних корпоративних організацій у сучасних умовах господарювання.